

Situația social-economică
a municipiului Chișinău
în ianuarie-septembrie 2020
(informație succintă)

Cuprins

1. Informație succintă privind situația social-economică a mun. Chișinău în ianuarie-septembrie 2020	3
2. Situația demografică.....	4
3. Câștigul salarial	4
4. Sănătate	5
5. Turism	5
6. Infrațțiuni	7
7. Agricultură	8
8. Industrie.....	9
9. Investiții în active imobilizate	10
10. Construcții	11
11. Transporturi	11
12. Precizări metodologice.....	13

1. Informație succintă privind situația social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-septembrie 2020

Situația demografică în ianuarie-septembrie 2020 a fost determinată de o creștere a nivelului natalității și mortalității cu 1,7 la sută și, respectiv, 13,0 la sută, iar la nivelul nupțialității și divorțialității, a avut loc o descreștere, cu 28,4 la sută și, respectiv, 20,4 la sută.

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui angajat în trimestrul III 2020 a fost de 9489,7 lei, în creștere față de aceeași perioadă a anului precedent cu 9,3% și depășind media pe țară cu 17,5%.

Cifra de afaceri în industrie în ianuarie-septembrie 2020, a fost în scădere cu 8,4% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Investițiile în active imobilizate din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat 10736,3 mil. lei, majorându-se cu 3,0% față de ianuarie-septembrie 2019. Sursa principală de finanțare a investițiilor au fost mijloacele proprii ale investitorului, ponderea cărora a constituit 58,6%.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier în ianuarie-septembrie 2020 a însumat 1506,1 mil. tone-km, cu 1,3% mai puțin decât cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport rutier a constituit 4162,1 mii tone, micșorându-se cu 1,7% comparativ cu ianuarie-septembrie 2019.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuzele și microbuzele de folosință generală a fost de 21,6 mil. pasageri, micșorându-se cu 49,6% față de aceeași perioadă a anului trecut.

Principalii indicatori ai situației social-economice a mun. Chișinău în ianuarie-septembrie 2020

	Ianuarie-septembrie 2020	
	valoarea absolută	în % față de ianuarie-septembrie 2019
Născuți-vii, persoane	6 961	101,7
Decedați, persoane	5 435	113,0
Numărul căsătoriilor	2 865	71,6
Numărul divorțurilor	1 657	79,6
Câștigul salarial mediu lunar, lei	9 489,7 ¹	109,3 ²
Valoarea producției industriale, mil. lei (în prețuri curente)	16 786,0	x
Investiții în active imobilizate din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	10 736,3	103,0
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier, mil. tone-km	1 506,1	98,7
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport rutier, mii tone	4 162,1	98,3
Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze, mil. pasageri-km	615,9	43,1
Pasageri transportați cu autobuze și microbuze, mii pasageri:	21 554,2	50,4

¹ Trimestrul III. Datele cuprind unitățile economice (sectorul real) cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care își au sediul central în mun. Chișinău.

² Trimestrul III 2020 în % față de trimestrul III 2019

2. Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-septembrie 2020 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației:

	Ianuarie-septembrie		Ianuarie-septembrie 2020 în % față de ianuarie-septembrie 2019
	2019	2020 ¹	
Născuți-vii, persoane	6 847	6 961	101,7
Decedați, persoane	4 809	5 435	113,0
din care, copii sub 1 an	102	90	88,2
Sporul natural	2 038	1 526	74,9
Numărul căsătoriilor	4 004	2 865	71,6
Numărul divorțurilor	2 081	1 657	79,6

¹ Date preliminare

Conform datelor preliminare, în ianuarie-septembrie 2020 au fost înregistrați 6961 născuți-vii, cu 1,7 la sută mai mult comparativ cu perioada similară din anul precedent.

Numărul persoanelor decedate a fost de 5435, cu 13,0% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Numărul copiilor decedați în vârstă sub 1 an în această perioadă s-a micșorat cu 11,8%, fiind de 90 persoane.

În ianuarie-septembrie 2020 au fost înregistrate 2865 căsătorii, numărul acestora s-a micșorat cu 28,4% în comparație cu ianuarie-septembrie 2019. Conform hotărârilor judecătorești numărul divorțurilor oficial înregistrate a fost de 1657, micșorându-se cu 20,4% față de aceeași perioadă a anului trecut.

Migrația internă

	Numărul de sosiri:		Numărul de plecări:		Sporul migratoriu:	
	localități urbane	localități rurale	din localități urbane	din localități rurale	urban	rural
Total, persoane inclusiv:	9 167	716	4 667	442	4 500	274
Sub vârsta aptă de muncă (0-15 ani)	10	0	2	0	8	0
În vârsta aptă de muncă (femei 16-56 ani, bărbați 16-61 ani)	8 144	638	3 864	398	4 280	240
Peste vârsta aptă de muncă (femei 57+ ani, bărbați 62+ ani)	1 013	78	801	44	212	34

Conform datelor furnizate de către Agenția Servicii Publice din Registrul de Stat al Populației, în ianuarie-septembrie 2020, în municipiul Chișinău au sosit 9883 persoane și din municipiu au plecat 5109 persoane, prin urmare sporul migratoriu a constituit 4774 persoane.

3. Câștigul salarial

În trimestrul III 2020, câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui angajat a fost de 9489,7 lei, în creștere cu 9,3% față de trimestrul III 2019 și cu 17,5% mai mare comparativ cu câștigul salarial mediu pe țară (8074,3 lei).

În sectorul bugetar, în trimestrul III 2020, câștigul salariul mediu lunar a constituit 8880,9 lei, cu 9,5% mai mult față de trimestrul III 2019, iar în sectorul economic (real) acest indicator a constituit 9608,6 lei și s-a mărit cu 9,3% față de cel înregistrat în aceeași perioadă a anului trecut.

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut în trimestrul III 2020, pe activități economice¹

Activități economice	Lei	În % față de:	
		trimestrul III 2019	trimestrul II 2020
Total economie	9 489,7	109,3	102,1
Agricultura, silvicultura și pescuit	5 995,4	108,8	108,0
Industria	8 717,8	107,2	106,3
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	11 796,5	110,0	103,5
Învățământ	8 190,7	105,4	92,2
Alte activități de servicii	9 647,2	110,0	102,3

¹ Datele cuprind unitățile economice (sectorul real) cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care își au sediul central în mun. Chișinău

4. Sănătatea

Conform datelor Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, morbiditatea populației prin unele boli infecțioase în ianuarie-septembrie 2020 a înregistrat o tendință de descreștere a cazurilor de îmbolnăvire prin principalele tipuri de boli infecțioase.

Morbiditatea populației, prin principalele boli infecțioase

	Ianuarie-septembrie 2020	
	total, cazuri	în % față de ianuarie-septembrie 2019
<i>Infecții intestinale</i>		
Infecții intestinale acute	1417	23,4
inclusiv dizenterie bacteriană	1	11,1
<i>Hepatite virale</i>		
Hepatite virale – total	11	52,4
din care:		
Hepatita A	5	166,7
Hepatita C	5	45,5
<i>Infecții imunodirijabile</i>		
Varicela	1 298	91,0
Hepatită virală B	1	25,0
Parotidită epidemică	11	37,9
<i>Infecții respiratorii acute</i>		
Infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple	61 701	72,5
Gripă	2 089	151,0
Infecția cu Coronavirus de tip nou (COVID-19)	23 170	x
<i>Boli infecțioase „social determinate”</i>		
Tuberculoza organelor respiratorii	142	51,6
Sifilis	226	80,1
Infecție gonococică	135	58,2
Pediculoză	101	71,6

5. Turism

Structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare în ianuarie-septembrie 2020 au fost frecventate de 37,5 mii turiști sau cu 81,1% mai puțin comparativ cu perioada similară din anul precedent. Numărul turiștilor sosiți se prezintă în felul următor:

	Ianuarie-septembrie 2020		Ianuarie-septembrie 2020 în % față de ianuarie-septembrie 2019	
	total, turiști	din care, nerezidenți	total, turiști	din care, nerezidenți
Total	37 468	20 354	18,9	17,3
din care:				
Hoteluri și moteluri	28 407	18 414	20,9	17,1
Cămine pentru vizitatori	1 916	-	47,4	-
Pensiuni turistice și agroturistice	2 118	737	20,2	21,5
Structuri de întremare	1 663	4	28,1	2,9
Structuri de odihnă (vile turistice, sate de vacanță, etc.)	3 364	1 199	10,1	17,8
Tabere de vacanță pentru elevi	-	-	-	-

Ponderi mai însemnate în numărul total al turiștilor străini cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare le-au revenit celor sosiți din România (30,1%), Ucraina (14,1%), Federația Rusă (9,8%), Turcia (4,9%), Italia (4,8), S.U.A (4,3), Germania (3,9%).

Numărul de înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, se prezintă astfel:

	Ianuarie-septembrie 2020		Ianuarie-septembrie 2020 în % față de ianuarie-septembrie 2019	
	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților
Total	155 380	49 187	24,6	19,5
din care:				
Hoteluri și moteluri	62 829	45 411	23,0	19,9
Cămine pentru vizitatori	52 703	-	83,6	-
Pensiuni turistice și agroturistice	2 972	1 444	14,9	15,4
Structuri de întremare	31 778	39	31,6	2,2
Structuri de odihnă (vile turistice, sate de vacanță, etc.)	5 098	2 293	5,1	17,8
Tabere de vacanță pentru elevi	-	-	-	-

În ianuarie-septembrie 2020 în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost înregistrate 155,4 mii înnoptări ale turiștilor, din care 106,2 mii ale cetățenilor moldoveni (68,3% din total înnoptări) și 49,2 mii înnoptări ale nerezidenților (31,7%).

Durata medie de ședere a unui turist în structurile de primire turistică colective, în ianuarie-septembrie 2020 a constituit 5,1 zile, din care la hoteluri și moteluri - 3,2 zile, cămine pentru vizitatori - 28,5 zile, pensiuni turistice și agroturistice - 2,4 zile, structuri de întremare - 20,1 zile și structuri de odihnă - 2,5 zile.

În ianuarie-septembrie 2020 agențiile de turism și turoperatorii au prestat servicii turistice la 63,6 mii turiști și excursioniști. Numărul de turiști și excursioniști străini care au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor, în ianuarie-septembrie 2020, s-a cifrat la 6731, din care 97,1% au sosit în scopuri de odihnă, recreere și agrement; 2,7% în scopuri de afaceri și profesionale, iar 0,2% în scopuri de tratament. Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, în perioada de raport, a totalizat 38,6 mii persoane.

Numărul de turiști și turiști-zile, după scopul vizitelor, se prezintă astfel:

	Ianuarie-septembrie 2020	
	turiști	turiști-zile
Total	63 601	259 364
Turism receptor (primirea cetățenilor străini) - total	6 731	2 292
din care, în scopuri de:		
afaceri și profesionale	183	573
odihnă, recreere și agrement	6 536	1 595
tratament	12	124
alte scopuri	-	-
Turism emițător (deplasarea cetățenilor moldoveni în străinătate) - total	38 627	254 726
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	343	1 265
odihnă, recreere și agrement	37 947	250 170
tratament	337	3 291
alte scopuri	-	-
Turism intern (deplasarea cetățenilor moldoveni în interiorul țării, în scop turistic)	18 243	2 346

Numărul turiștilor străini sosiți și a turiștilor moldoveni care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor din mun. Chișinău, se prezintă astfel:

	Turiști străini sosiți		Turști moldoveni plecați	
	Ianuarie-septembrie 2020	în % față de total	Ianuarie-septembrie 2020	în % față de total
Total	6 731	100,0	38 627	100,0
din care:				
Austria	5	0,1	299	0,8
Bulgaria	9	0,1	2 786	7,2
Egipt	0	x	4 116	10,7
Emiratele Arabe	1	0,0	435	1,1
Federația Rusă	164	2,4	175	0,5
Franța	9	0,1	153	0,4
Germania	14	0,2	68	0,2
Grecia	7	0,1	450	1,2
Israel	10	0,2	397	1,0
Italia	23	0,3	317	0,8
Polonia	7	0,1	18	0,0
Republica Cehă	2	0,0	481	1,2
România	5 069	75,3	4 923	12,7
S.U.A.	17	0,3	20	0,1
Turcia	57	0,9	20 114	52,1
Ucraina	1 014	15,1	2 234	5,8
Alte țări	323	4,8	1 641	4,2

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor din municipiul Chișinău, a fost de 5,7 ori mai mare comparativ cu numărul turiștilor și excursioniștilor străini sosiți.

6. Infracțiuni

Conform informației Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-septembrie 2020, numărul infracțiunilor înregistrate a constituit 5177 cazuri și s-a micșorat cu 2375 de cazuri în comparație cu ianuarie-septembrie 2019. Infracțiunile comise pe teritoriul municipiului Chișinău constituie 27,1% din numărul total de infracțiuni săvârșite pe teritoriul țării.

Tipurile de infracțiuni înregistrate

	Ianuarie-septembrie 2020	Ianuarie-septembrie 2020 în % față de ianuarie-septembrie 2019
Infracțiuni înregistrate - total	5 177	68,6
din care:		
omoruri	28	93,3
violuri	20	43,5
tâlhării	12	57,1
jafuri	163	71,8
furturi	1 970	73,6
huliganism	151	59,0
infracțiuni legate de droguri	315	84,2
vătămarea intenționată gravă	24	72,7

Cele mai răspândite infracțiuni contra patrimoniului rămân a fi furturile, în ianuarie-septembrie 2020 au fost înregistrate 1970 cazuri, ponderea acestora în totalul infracțiunilor înregistrate fiind de 38,1%.

Din numărul total de 5177 infracțiuni înregistrate, 963 constituie infracțiuni grave. În luna septembrie, anul curent pe teritoriul municipiului Chișinău au fost înregistrate 579 infracțiuni.

Conform datelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-septembrie 2020 pe teritoriul municipiului Chișinău s-au înregistrat 224 incendii, care au determinat pierderi în sumă de 15590 mii lei. Ca urmare a acestor incendii au decedat 11 persoane, iar 4 au fost traumatate. Numărul incendiilor comparativ cu ianuarie-septembrie 2019 s-a majorat cu 5,2%.

7. Agricultură

Producția vegetală. Rosta medie la 1 hectar a principalelor culturi agricole în întreprinderile agricole (inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste), conform situației la 1 octombrie 2020, se caracterizează prin următoarele date:

	Rosta medie la 1 hectar, chintale	
	2020	în % față de 2019
Cereale și leguminoase boabe (fără porumb)	4,6	15,3
Porumb boabe	-	x
Legume de câmp	85,0	82,1
Cartofi	231,3	de 2,5 ori
Fructe sămânțoase și sămburoase	82,8	117,8
Struguri	40,9	66,5

Producția animală. În ianuarie-septembrie 2020, în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) care au la balanță animale, în raport cu aceeași perioadă a anului precedent, a crescut producția de lapte cu 2,8 la sută, producția (creșterea în masă vie) a vitelor și păsărilor s-a mărit cu 31,2 la sută, la fel și producția de ouă a crescut cu 1,7 la sută.

Efectivul de animale în întreprinderile agricole și gospodăriile populației și țărănești (de fermier) se caracterizează prin următoarele date:

	La 1 octombrie 2020		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 octombrie 2019	
Bovine - total	1 221	105,2	100,0

	La 1 octombrie 2020		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 octombrie 2019	
din care:			
întreprinderile agricole ¹	163	98,8	13,3
gospodăriile populației	1 058	106,2	86,7
din ele, vaci – total	656	92,7	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	57	101,8	8,7
gospodăriile populației	599	91,9	91,3
Porcine - total	1 483	78,9	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	182	85,0	12,3
gospodăriile populației	1 301	78,1	87,7
Ovine și caprine - total	4 593	91,8	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	153	50,7	3,3
gospodăriile populației	4 440	94,4	96,7
Cabaline - total	71	104,4	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	4	133,0	5,6
gospodăriile populației	67	103,1	94,4
Păsări - total	238 308	122,7	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	238 308	122,7	100,0

¹ Întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) care au la bilanț animale

8. Industrie

În ianuarie-septembrie 2020, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, **producția industrială** s-a micșorat cu 10,7%, ca urmare a scăderii în industria prelucrătoare cu 11,9%, și la producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 0,5%.

Indicii producției industriale, pe total și secțiuni ale industriei, %

	Ianuarie-septembrie 2020 față de ianuarie-septembrie 2019
Industrie, total	89,3
Industria extractivă	109,7
Industria prelucrătoare	88,1
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	99,5

În ianuarie-septembrie 2020, **cifra de afaceri în industrie** a fost în scădere cu 8,4% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

9. Investiții în active imobilizate

În ianuarie-septembrie 2020 valoarea investițiilor în active imobilizate a constituit 10,7 miliarde lei. Comparativ cu perioada respectivă a anului precedent acest indicator a marcat o creștere cu 3,0% (în prețuri comparabile).

Investițiile în imobilizări corporale, în ianuarie-septembrie 2020, au însumat 10,5 miliarde lei, fiind în creștere cu 4,2% față de perioada similară a anului precedent. Investițiile în imobilizări necorporale au constituit 261,9 milioane lei, cu 28,3% mai puțin față de ianuarie-septembrie 2019.

Investiții în active imobilizate în ianuarie-septembrie 2020

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie- septembrie 2019	total
Investiții în active imobilizate – total	10 736,3	103,0	100,0
Imobilizări necorporale	261,9	71,7	2,4
Imobilizări corporale	10 474,4	104,2	97,6
din care:			
clădiri rezidențiale	1 816,3	102,2	16,9
clădiri nerezidențiale	1 599,5	87,9	14,9
construcții ingineresti	2 633,1	126,9	24,5
mașini și utilaje	2 517,3	87,5	23,5
mijloace de transport	1 560,3	155,4	14,5
alte imobilizări corporale	347,9	67,8	3,3

Din total investiții realizate în ianuarie-septembrie 2020, cea mai mare pondere revine investițiilor în construcții ingineresti care a constituit 24,5%.

Investiții în active imobilizate pe surse de finanțare. Pentru realizarea procesului investițional în ianuarie-septembrie 2020 au fost utilizate preponderent mijloacele proprii ale investitorului, care au constituit 6,3 miliarde lei, reprezentând 58,6% din valoarea totală a mijloacelor utilizate pentru realizarea investițiilor.

Investiții în active imobilizate pe surse de finanțare în ianuarie-septembrie 2020

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie- septembrie 2019	total
Investiții în active imobilizate - total	10 736,3	103,0	100,0
din care, finanțate din contul:			
bugetului de stat	895,4	90,5	8,3
bugetelor unităților administrativ- teritoriale	128,4	39,3	1,2
mijloacelor proprii	6 288,3	94,3	58,6
surselor din străinătate	502,3	116,4	4,7
altor surse	2 921,9	145,7	27,2

În ianuarie-septembrie 2020, pentru asigurarea necesităților investiționale din contul surselor bugetare, a fost utilizat 1,0 miliard lei, ceea ce constituie 9,5% din total investiții.

10. Construcții

Autorizații de construire. În ianuarie-septembrie 2020, s-au eliberat 780 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în creștere cu 7,0% față de ianuarie-septembrie 2019.

Autorizații de construire eliberate pentru clădiri în ianuarie-septembrie 2020

	Total, număr	În % față de:	
		ianuarie-septembrie 2019	total
Total	780	107,0	100,0
din care pentru clădiri:			
rezidențiale (inclusiv pentru colectivități)	657	113,1	84,2
nerezidențiale	123	83,1	15,8

Locuințe date în exploatare. În ianuarie-septembrie 2020 au fost date în exploatare 4060 locuințe (apartamente și case individuale de locuit), mai puțin cu 1612 locuințe (sau cu 28,4%) față de ianuarie-septembrie 2019. Suprafața totală a locuințelor date în exploatare este de 291,5 mii m², fiind în scădere cu 26,0% față de perioada corespunzătoare a anului 2019.

Locuințe date în exploatare în ianuarie-septembrie 2020

	Locuințe, unități		Suprafața totală	
	9 luni 2020	9 luni 2019	9 luni 2020 mii m ²	în % față de 9 luni 2019
Total	4 060	5 672	291,5	74,0
apartamente	3 697	5 297	246,5	70,9
case individuale de locuit	363	375	44,9	97,3

11. Transporturi

În luna septembrie 2020, cu transportul rutier de pasageri din mun. Chișinău au fost transportați 2,5 milioane pasageri, cu 50,8% mai puțin ca în luna corespunzătoare din anul 2019. Parcursul pasagerilor, în luna de raport a constituit 67,7 milioane pasageri-km, fiind în descreștere cu 58,5% comparativ cu luna septembrie 2019.

În ianuarie-septembrie 2020, cu autobuze și microbuze, au fost transportați 21,6 milioane pasageri, cu 49,6% mai puțin ca în perioada similară din anul 2019, sau 55,4% din numărul total de pasageri transportați în ansamblu pe țară. Parcursul pasagerilor a constituit 615,9 milioane de pasageri-km, fiind în descreștere cu 56,9% comparativ cu ianuarie-septembrie 2019.

Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor în ianuarie-septembrie 2020

	Septembrie 2020	În % față de septembrie 2019	Ianuarie-septembrie 2020	În % față de ianuarie-septembrie 2019
Pasageri transportați - mii. pasageri	2 455,0	49,2	21 554,2	50,4
Parcursul pasagerilor - mil. pasageri-km	67,7	41,5	615,9	43,1
Distanța medie de transport a unui pasager în transportul public, km	27,6	84,4	28,6	85,7

În luna septembrie 2020, întreprinderile de transport rutier au transportat 0,6 milioane tone de mărfuri, cu 2,3% mai puțin ca în luna corespunzătoare din anul 2019. Parcursul mărfurilor, în luna de referință, a constituit 195,8 milioane tone-km, fiind în creștere cu 3,9% comparativ cu luna septembrie 2019.

*Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor realizat
de întreprinderile de transport*

	Septembrie 2020	În % față de septembrie 2019	Ianuarie- septembrie 2020	În % față de ianuarie- septembrie 2019
Mărfuri transportate - mii tone	551,4	97,7	4 162,1	98,3
Parcursul mărfurilor - mil.tone-km	195,8	103,9	1 506,1	98,7
Distanța medie de transport a unei tone de marfă, pe întreprinderi de transport, km	355,1	106,3	361,9	100,4

În ianuarie-septembrie 2020 întreprinderile de transport rutier au transportat 4162,1 mii tone de mărfuri, cu 1,7% mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul precedent, sau 43,8% din volumul total de mărfuri transportate în ansamblu pe țară.

Parcursul mărfurilor a totalizat 1506,1 mil. tone-km, cu 1,3% mai puțin față de perioada analizată a anului precedent.

12. Precizări metodologice

Spor natural – reprezintă diferența dintre numărul de născuți-vii și numărul decedaților în perioada de referință. Sporul natural pozitiv (creșterea) - numărul născuților-vii depășește numărul decedaților. Sporul natural negativ (scăderea naturală) - numărul decedaților depășește numărul născuților-vii.

Spor migratoriu – reprezintă diferența dintre numărul de imigranți și cel al emigranților unui teritoriu.

Câștigul salarial mediu lunar al unui angajat – raportul între fondul de salarii (calculat) și numărul mediu de salariați. Datele cuprind unitățile economice (sectorul real) cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care î-și au sediul central în municipiul Chișinău.

Morbiditate – totalitatea cazurilor de îmbolnăvire a populației, înregistrate în perioada de referință, la adresarea în instituția curativ-profilactică sau în timpul examenului profilactic.

Capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Structură de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică este orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Sosirea unui turist într-o structură de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se înregistrează când o persoană este înscrisă în registrul structurii respective, pentru a fi găzduită una sau mai multe nopți neîntrerupte. În fiecare structură de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se consideră o singură sosire pe turist, indiferent de numărul de înoptări rezultate din șederea sa neîntreruptă.

Înoptarea reprezintă intervalul de 24 de ore, începând cu ora hotelieră, pentru care o persoană este înregistrată în evidența structurii de cazare turistică și beneficiază de găzduire în contul tarifului aferent spațiului ocupat, chiar dacă durata de ședere efectivă este inferioară intervalului menționat. Sunt incluse și înoptările aferente paturilor instalate suplimentar (plătite de turiști).

Indicele de utilizare netă al capacității de cazare turistică în funcțiune exprimă relația între capacitatea de cazare în funcțiune și utilizarea efectivă a acesteia de către turiști, într-o perioadă determinată. Rezultă din calcul prin împărțirea numărului total de înoptări realizate, la capacitatea de cazare turistică în funcțiune, din perioada respectivă.

Durata medie de înoptări a unui turist se calculează prin împărțirea numărului de înoptări realizate la numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare.

Agențiile de turism sunt agenții economici, titulari de licență pentru activitatea turistică, specializate în achiziționarea de pachete turistice de la turoperatori și în comercializarea acestor pachete direct consumatorilor, precum și în comercializarea serviciilor proprii.

Turoperatorii sunt agenții economici, titulari de licență pentru activitatea turistică, specializați în formarea de pachete turistice și în comercializarea acestora prin intermediul agențiilor de turism sau direct consumatorilor.

Turism organizat – formă de turism, caracterizată prin înțelegeri prelabile în ce privește prestația, inclusiv serviciile legate de deplasarea și sejurul turistului, prin intermediul contractelor sau altor tipuri de aranjamente.

Formele de turism: i) **turismul intern**: deplasarea rezidenților Republicii Moldova în interiorul țării, în scop turistic; ii) **turismul receptor**: primirea cetățenilor străini în țară; iii) **turismul emițător**: deplasarea rezidenților Republicii Moldova în străinătate.

Turiștii/excursioniștii participanți la turismul organizat sunt persoanele care beneficiază de serviciile oferite și vândute de titularii de licență care organizează activitatea turistică.

Turiștii reprezintă persoanele care petrec cel puțin o noapte într-o structură turistică de găzduire colectivă sau privată.

Excursioniștii (vizitatorii de o zi) reprezintă persoanele ce nu petrec cel puțin o noapte într-o structură.

Infraacțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevant și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei globale a culturilor agricole.

Volumul producției animale se determină prin mărimea masei vii a prășilei obținute și sporului vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

Valoarea producției fabricate în prețuri curente este calculată pentru producția destinată vânzării (include și valoarea stocurilor evaluate la prețuri de vânzare). Pentru producția fabricată din materia primă a clientului se include doar costul serviciului de prelucrare.

Valoarea producției livrate în prețuri curente reprezintă cantitatea produselor livrate terților părți și/sau fabricată din materia primă a clientului și care a fost expediată acestuia în anul de raport.

Investițiile reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, cheltuieli pentru brevete, mărci, licențe, alte cheltuieli destinate creării de noi active imobilizate, cheltuieli pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția, reparația capitală celor existente.

Active imobilizate – active care au o durată de funcționare utilă mai mare de un an, se utilizează în activitatea întreprinderii sau se află în procesul creării și nu sunt destinate vânzării.

Investițiile în **imobilizări necorporale** reprezintă cheltuielile pentru brevete și mărci, know-how-uri și francize, licențe de activitate, programe informatice, desene și modele industriale, drepturi de utilizare a activelor imobilizate, imobilizări necorporale primite în gestiune economică, alte imobilizări necorporale.

Investițiile în **imobilizări corporale** includ cheltuielile pentru crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale, agricole, de transport, comerț și altor întreprinderi în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social-culturală; cheltuieli pentru procurarea terenurilor, resurselor minerale, activelor biologice imobilizate.

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul rutier** cuprinde datele cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cât și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări rutiere de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați - numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuită și de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.